
HOMMAGE JOZI VRKIĆU

*Joža Skok, Zagreb**

Na svoje posljednje životno putovanje, i to prvo koje je u svom intenzivnom umjetničkom putopisnom životu otklanjao do granica ljudskih mogućnosti, svojega ljudskoga života, oputovao je krajem minulog mjeseca naš dragi poznanik, prijatelj, višegodišnji sudionik naše manifestacije na kojoj je trajno ubilježen kao trostruki nagrađenik - književnik Jozo Vrkić. Nažalost, putovanje o kojemu govorimo (ovaj put *zvone blistave zvjezdane prašine* koje je dosegnuo u svome putopisu što smo ga netom čuli) - putovanje je bez povratka i bez pisanoga traga, a kakav je trag svaki put, cijeloga života ispisivao unoseći svoje dojmove, susrete s ljudima i krajolicima njemu uvijek drage domovine, u čije je tlo i jezik uranjao do samoga dna njihova trajno povezanoga bića i nedjeljiva jedinstva.

Naš dragi Jozo, strastveni putnik, ostavio nam je, na sreću, svoju bogatu književnu popudbinu u kojoj jesu: putopisi, i to u dvije njegove najpoznatije knjige *Ljuti puti* i *Modre oči Lijepe naše*, potom knjiga novela *Šapat*, knjiga humoreski *Božji smijeh*, knjiga eseja, knjiga kritičkih prosudbi, dva dječja romana, 20-ak radijskih drama – jednom riječju, jedan izuzetan, respektabilan književni opus, koji trajno obogaćuje hrvatsku književnost postmodernističkoga razdoblja. U tom opusu svojom se originalnošću, dometom i autorskom osobnošću ističe i plemeniti Jozin edukativan dio opusa iz većine njegove izvanredne knjige izbora i obrade hrvatskih bajki, mitskih predaja, šaljivih narodnih priča, hrvatskih basni te trilogija o prirodnim čudesima, kao i trilogija o posebnostima hrvatske prirode. U svojoj postmodernističkoj generaciji pripadao je onome njezinome dijelu koji je ostao trajno, dubinski, prvokorijenski vezan uz njezin izvorni hrvatski književni pejzaž, uz književnu tradiciju, pripadajući, dakle, kreativnome dijelu generacije kojemu književnost nije bila bijeg u pomodnu fantastiku, literaran

* Inmemorijsko slovo na gostujućoj Tribini /kolokviju *Kajkavskoga spravišča* u sklopu središnjega programa 7. hrvatskog književnog putopisa u Loboru, listopada 2013.

eksperiment, niti artistska igra - već spontano, dubinsko bilježenje života, i to jezikom i duboke impresivnosti i bogate ekspresivnosti, u kojima pronalazimo i one specifične Vrkićeve stilske virtuoznosti koje posebice obilježuju njegove putopise: kako one sadržane u spomenutim knjigama, tako i one obilato raširene po književnim časopisima, te – naglašavam posebno – one s ovih naših natjecanja, kojima je dao značajan prilog te zajedno s drugim nagrađenicima, svojim prijateljima, izabranim sudionicima i njihovim putopisima dao dignitet i tome književnome žanru, kao i ovoj manifestaciji. Putopisna formula po kojoj putovati znači gubiti iluzije nije u Vrkićevu slučaju bila dosljedno prihvaćena. Jer - Vrkić je posebno bio pripadnikom formule po kojoj putovati znači otkrivati najprije sebe, ljude i krajolike i na toj premisi izgradio je autentični autorski putopis i poetiku koja je, dakle, urodila antologijskim ostvarenjima po kojima ostaje trajno upisan u hrvatsku književnost novijih razdoblja.

A danas i sada, umjesto uobičajene minute šutnje kojom se konvencionalno opraštamo s ljudima koji odlaze, pretvorimo te naše minute u brojnije minute ponovnoga, ili uvijek novog susreta s Vrkićevim djelima, pribrojivši tim minutama i naše nezaboravne uspomene na autora čija je nekonvencionalna ličnost zračila iz svake sfere njegova bića, oplemenivši nas i svojim poznanstvom i svojim iskrenim prijateljstvom.

Jozo Vrkić (prvi s desna) među sunagrađenicima 6. putopisnog natječaja u Loboru, 2012.